FFURFLEN FLYNYDDOL 2008

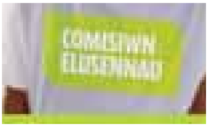

NODIADAU CANLLAW

Incwm £10,001 i £25,000

CYNNWYS

	Tudalen
CYFLWYNIAD	**3**
Diogelu data	**5**
RHAN A - GWYBODAETH AM YR ELUSEN	
A1 – Blwyddyn ariannol	**6**
A2 – Incwm a gwariant	**6**
A3 – Cyswllt yr elusen	**7**
A4 & A5 – Cyfeiriadau e-bost yr elusen	**9**
A6 – Gwefan yr elusen	**10**
A7 – Unigolion sy'n ymddiriedolwyr cyfredol	**10**
A8 – Unigolion sy'n ymddiriedolwyr newydd	**11**
A9 – Ymddiriedolwr corfforedig	**12**
A10 & A11 – Ardal gweithredu	**13**
A12 – Gweithgareddau elusennau	**17**
A13 – Prif gyfrif banc/cymdeithas adeiladu'r elusen	**17**
A14 – Dosbarthu elusennau	**18**
NODIADAU	**19**

CYFLWYNIAD

Mae'r llyfryn hwn yn rhoi canllawiau ar sut i gwblhau Ffurflen Flynyddol 2008 eich elusen ac mae'n diffinio'r termau penodol a ddefnyddir yn y ffurflen.

Mae'r ffurflen y gofynnoch amdani ar gyfer elusennau gydag incwm yn 2008 rhwng £10,001 a £25,000. Os oedd incwm eich elusen yn 2008 yn llai na £10,001 neu'n fwy na £25,000, ffoniwch y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol ar 0845 3000 218 i wneud cais am y ffurflen gywir.

Cwblhewch y ffurflen gan ddefnyddio **inc du** a'i dychwelyd i'r Comisiwn Elusennau yn yr amlen a ddarparwyd cyn gynted â phosibl a chyn y dyddiad cyflwyno a ddangosir ar flaen y ffurflen. Os yw diwedd eich blwyddyn ariannol yn adran A1 wedi newid, rhaid i chi gyflwyno'ch ffurflen cyn pen deg mis o'r diwedd blwyddyn ariannol newydd.

Mae'r adrannau ar y ffurflen lle rydym yn argraffu'r data sydd gennym ar hyn o bryd wedi'u marcio â saeth fach las, fel y dangosir yn yr enghraifft isod.

Gwefan gyfredol	Dileu
→ www.acharity.co.uk	→ ☐

Peidiwch â gwneud unrhyw newidiadau mewn llawysgrifen i'r data rhagargraffedig ar y ffurflen oherwydd ni chânt eu prosesu.

Dylech ddefnyddio'r blychau gwyn i ddangos unrhyw newidiadau i'r data sydd gennym ar hyn o bryd neu i roi gwybodaeth newydd. Nodir y rhain gyda saeth fwy, fel yn yr enghraifft isod.

Incwm Ⓒ	→ £ . 0 0
Gwariant Ⓒ	→ £ . 0 0

Pa gyfnod ariannol ydy'r ffurflen yn cyfeirio ato?

Dylech gwblhau'r ffurflen ar gyfer cyfnodau ariannol a ddaeth i ben yn 2008. Os yw'r elusen wedi newid ei diwedd blwyddyn ariannol ac, o ganlyniad, nid oes ganddi gyfnod ariannol sy'n dod i ben yn 2008, nid oes rhaid i chi gwblhau'r ffurflen hon. Yn lle hynny, dylech ffonio'r Comisiwn Elusennau Uniongyrchol ar 0845 3000 218 a rhoi manylion i ni am eich diwedd blwyddyn ariannol newydd.

Os yw'r elusen wedi newid ei diwedd blwyddyn ariannol ac, o ganlyniad, mae dau gyfnod ariannol ganddi yn dod i ben yn 2008, mae angen i chi gwblhau'r ffurflen hon ar gyfer y cyntaf o'r cyfnodau ariannol hynny yn unig. Fodd bynnag, rhaid i chi gyflwyno cyfrifon ar gyfer y ddau gyfnod.

Beth ydw i'n ei gyflwyno a phryd?

Mae dyletswydd gyfreithiol ar bob elusen gydag incwm o fwy na £10,000 i gyflwyno ei Ffurflen Flynyddol ynghyd â'i hadroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a'i chyfrifon i'r Comisiwn Elusennau cyn pen deg mis o ddiwedd ei blwyddyn ariannol.

Mae'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno manylion yn cael ei bennu fel a ganlyn. Bydd y cyfnod deg mis ar ôl dyddiad diwedd y flwyddyn ariannol bob amser yn gorffen ar yr un dyddiad yn y mis priodol. Mae hyn yn golygu os mai 30 Medi yw diwedd blwyddyn ariannol yr elusen, mae ganddi tan hanner nos ar 30 Gorffennaf y flwyddyn ganlynol, nid 31 Gorffennaf, i gyflwyno ei Ffurflen Flynyddol a chyfrifon.

Os nad oes unrhyw ddyddiad cyfatebol, bydd diwrnod olaf y mis yn gymwys. Er enghraifft, os mai 30 Ebrill yw diwedd blwyddyn ariannol yr elusen, mae ganddi tan hanner nos ar 28/29 Chwefror y flwyddyn ganlynol i gyflwyno ei dogfennau.

Mae adroddiadau blynyddol a chyfrifon ymddiriedolwyr yn ffordd bwysig o arddangos gweithgareddau elusennau i'r rhai sy'n eu cyllido a hefyd i'r cyhoedd yn gyffredinol. Gall anfon eich dogfennau atom cyn gynted â phosibl ar ôl eich diwedd blwyddyn ariannol eich helpu i gael cyllid.

Bydd y Gofrestr Elusennau yn dangos elusennau sydd heb gyflwyno manylion mewn pryd fel elusennau esgeulus hyd nes ein bod yn derbyn eu dogfennau. Gall hyn effeithio ar gyfraniadau a chyllid o ffynonellau eraill. Os yw elusennau yn methu'n barhaus â chyflwyno eu dogfennau i gadarnhau eu bod yn parhau i weithredu, gallwn eu dileu o'r Gofrestr Elusennau.

Sut ydw i'n cyflwyno fy ffurflen?

Dylech gyflwyno'ch Ffurflen Flynyddol gydag adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr a'r cyfrifon yn yr amlen a ddarparwyd. Nid yw'r amlen yn amlen radbost felly bydd rhaid i chi dalu'r tâl post cywir pan fyddwch yn ei dychwelyd. Os ydych yn colli'r amlen, anfonwch y dogfennau i'r cyfeiriad canlynol: Comisiwn Elusennau, Blwch SP 1300, Lerpwl L69 3BF.

Diogelu data

Bydd unrhyw wybodaeth a rowch i ni yn cael ei chadw'n ddiogel ac yn unol â'r rheolau ar ddiogelu data. Caiff eich manylion personol eu trin fel manylion preifat a chyfrinachol a'u gwarchod, ac ni chânt eu rhoi i unrhyw un sydd heb gysylltiad â'r Comisiwn Elusennau oni bai eich bod wedi caniatáu i'w rhyddhau, neu mewn amgylchiadau arbennig lle:

- mae rhwymedigaeth **gyfreithiol** arnom i wneud hynny; neu
- pan fydd y Comisiwn yn barnu bod **angen** eu datgelu er mwyn cyflawni ein swyddogaethau statudol yn briodol; neu
- pan fydd y Comisiwn yn barnu bod **angen** eu datgelu er mwyn cydymffurfio â'n swyddogaeth fel y rheolydd elusennau; neu
- pan fydd y Comisiwn yn barnu bod eu datgelu i awdurdod cyhoeddus perthnasol yn ddatgeliad **angenrheidiol** ac yn amodol ar **fudd cyhoeddus gor-redol**.

Byddwn yn sicrhau bod unrhyw ddatgeliad a wnaed at y diben hwn yn gymesur, yn ystyried eich hawl i breifatrwydd ac yn cael ei drin mewn ffordd deg a chyfreithlon yn unol ag Egwyddorion Diogelu Data y Ddeddf Diogelu Data.

Mae Deddf Diogelu Data 1998 yn rheoleiddio'r defnydd o 'ddata personol' sydd yn ei hanfod yn unrhyw wybodaeth, sut bynnag y caiff ei storio, am unigolion byw adnabyddadwy. Fel 'rheolydd data' o dan y Ddeddf, rhaid i'r Comisiwn Elusennau gydymffurfio â'i gofynion.

RHAN A - GWYBODAETH AM YR ELUSEN

A1 - Blwyddyn ariannol

Mae manylion eich blwyddyn ariannol wedi'u hargraffu yma. Fel rheol bydd blwyddyn ariannol yn para 12 mis ond, mewn rhai amgylchiadau, gall fod yn fyrrach neu'n hwy. I elusennau anghorfforedig, gall amrywio o 6 mis i 18 mis. Mae rheolau gwahanol yn gymwys i elusennau sydd hefyd yn gwmnïau.

Os yw'r wybodaeth ragargraffedig yn anghywir, neu os hoffech newid y flwyddyn ariannol, defnyddiwch y blychau o dan 'Manylion diwygiedig' a nodwch y dyddiadau yn y fformat dd/mm/bbbb, er enghraifft 31/03/08.

Os nad yw unrhyw ddyddiadau wedi'u rhagargraffu ar y ffurflen, rhaid i chi gwblhau adran A1 drwy gadarnhau dyddiadau'r flwyddyn ariannol o dan 'Manylion diwygiedig'.

A2 - Incwm a gwariant

Nodwch incwm a gwariant yr elusen yn y blychau a ddarparwyd. Talgrynnwch bob ffigur i'r bunt agosaf a pheidiwch â chynnwys ceiniogau. Dylai'r ffigurau gael eu fformatio fel y dangosir yn yr enghraifft isod.

Incwm Ⓒ	→ £	20000.00
Gwariant Ⓒ	→ £	15000.00

Mae'r incwm a'r gwariant yn seiliedig ar y ffigurau yng nghyfrifon yr elusen am y flwyddyn ariannol a ddangosir yn A1. Diffinnir y termau incwm a gwariant isod.

Diffiniad o incwm

Dyma'r incwm gros, y dylid ei gyfrifo fel a ganlyn:

Ar gyfer cyfrifon derbyniadau a thaliadau - yr incwm gros yw'r cyfanswm derbyniadau a gofnodwyd yn y gyfriflen o bob ffynhonnell, ac eithrio derbyn unrhyw waddol.

Ar gyfer cyfrifon croniadau - incwm gros yw cyfanswm yr adnoddau a dderbynnir fel y dangosir yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol (wedi'i baratoi yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy Elusennau (SORP) ar gyfer yr holl gronfeydd), ond:

- ac eithrio derbyn unrhyw waddol; a
- chan gynnwys unrhyw swm a drosglwyddwyd i'r cronfeydd incwm yn ystod y flwyddyn o gronfeydd gwaddol er mwyn bod ar gael i'w wario.

Sylwer: Nid yw'r SORP yn cynnwys yn y cyfanswm adnoddau a dderbynnir unrhyw enillion wrth ailbrisio asedau sefydlog neu enillion ar fuddsoddiadau. Nid yw enillion o'r fath yn ffurfio rhan o 'incwm gros' at y dibenion hyn.

Diffiniad o wariant

Dyma'r cyfanswm gwariant, y dylid ei gyfrifo fel a ganlyn:

Ar gyfer cyfrifon derbyniadau a thaliadau - cyfanswm gwariant yw cyfanswm y taliadau a gofnodwyd yn y gyfriflen.

Ar gyfer cyfrifon croniadau - cyfanswm gwariant yw cyfanswm yr adnoddau a ddefnyddiwyd o'r holl gronfeydd incwm a gwaddol fel y dangosir yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol (wedi'i baratoi yn unol â'r SORP).

A3 - Cyswllt yr elusen

Mae'r manylion cyswllt sydd gennym ar hyn o bryd ar gyfer eich elusen wedi'u hargraffu yma. Mae enw, cyfeiriad a rhif ffôn y cyswllt wedi'u cofnodi yn y Gofrestr Elusennau. Mae'r manylion hyn ar gael i'r cyhoedd eu gweld yn y Gofrestr ac yn cael eu harddangos hefyd ar gofnod yr elusen yn y Gofrestr ar ein gwefan.

Mae dau fath o gyswllt: cyswllt unigolyn neu gyswllt sefydliad. Mae'r gwahaniaeth rhyngddynt wedi'u hesbonio'n ddiweddarach yn yr adran hon.

Os yw'r manylion rhagargraffedig yn anghywir neu'n anghyflawn, neu os hoffech roi gwybod i ni am gyswllt newydd, defnyddiwch adran A3a i roi manylion ar gyfer cyswllt unigolyn neu A3b i roi manylion ar gyfer cyswllt sefydliad. Peidiwch â rhoi cyswllt unigolyn a chyswllt sefydliad oherwydd byddwn yn derbyn un set o fanylion yn unig.

Mae'n hollbwysig eich bod yn cadw'r manylion cyswllt yn gyfoes. Os yw'r cyswllt yn newid unrhyw bryd yn ystod y flwyddyn, dylai'r cyswllt sy'n gadael roi manylion y cyswllt sy'n cymryd ei le i ni. Gall wneud hyn drwy ddefnyddio ein gwasanaethau ar-lein ar y wefan neu drwy ysgrifennu at y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol yn y cyfeiriad ar glawr cefn y llyfryn hwn.

Cyswllt unigolyn

Mae cyswllt unigolyn yn berson a enwir. Gall fod yn un o'r ymddiriedolwyr elusen, megis y cadeirydd, neu gall fod yn berson sy'n gweithredu ar ran yr elusen ond nid yw'n ymddiriedolwr.

Mae'r manylion cyswllt i'w gweld yn y Gofrestr Elusennau, felly dylai fod yn rhywun sydd â gwybodaeth ymarferol dda o'r elusen ac sy'n gallu ateb ymholiadau gan y cyhoedd.

Os ydych yn diweddaru'r manylion cyswllt unigolyn cyfredol neu'n rhoi manylion am gyswllt unigolyn newydd, gweler adran A3a gyferbyn.

Cyswllt sefydliad

Os nad yw'r elusen yn dymuno cael unigolyn a enwir fel ei chyswllt, gall ddefnyddio sefydliad yn lle hynny. Gallai fod yn gwmni o gyfreithwyr sy'n gweithredu ar ran yr elusen, neu'r elusen ei hun yng nghyfeiriad yr elusen (os oes un ganddi).

Mae'r cyfeiriad cyswllt i'w weld yn y Gofrestr Elusennau a gall y cyhoedd ei ddefnyddio i gysylltu â'r elusen, felly dylai fod modd i'r cyswllt sefydliad ateb ymholiadau cyffredinol am yr elusen, neu o leiaf gyfeirio ymholiadau uniongyrchol at yr unigolyn cywir.

Os ydych yn diweddaru'r manylion cyswllt sefydliad cyfredol neu'n rhoi manylion am gyswllt sefydliad newydd, gweler adran A3b gyferbyn.

A3a - Cyswllt unigolyn newydd neu ddiwygiedig

Defnyddiwch yr adran hon i newid manylion sy'n bod, neu i roi manylion am gyswllt unigolyn newydd. Os ydych yn newid manylion, neu'n rhoi gwybod i ni am unigolyn newydd, rhowch set lawn o fanylion ar gyfer yr unigolyn hwnnw yn hytrach na dim ond yr wybodaeth sy'n eisiau neu sydd wedi newid.

Dylech gynnwys:

- yr holl enwau personol (a elwir hefyd yn enwau cyntaf neu enwau bedydd);
- enw teuluol (a elwir hefyd yn gyfenw);
- dyddiad geni; a
- chyfeiriad llawn a chod post.

Os dymunwch, gallwch hefyd nodi ôl-ddodiad i'r enw i gofnodi unrhyw gymwysterau neu anrhydeddau yr hoffai'r unigolyn iddynt ymddangos ar ôl ei enw, ee BA, OBE.

Hefyd gallwch nodi enw o ddewis ar gyfer y cyswllt, er enghraifft Vicky Smith yn lle Mrs Victoria Mary Smith. Yna byddwn yn cofnodi'r enw o ddewis yn y Gofrestr Elusennau ac yn ei ddefnyddio i ohebu â'r elusen; fel arall byddwn yn cofnodi ac yn defnyddio manylion yr enw llawn.

Nid oes rhaid i'r cyfeiriad post fod yn gyfeiriad cartref yr unigolyn; er enghraifft, gallai fod ei gyfeiriad gwaith. Ond os yw'n gweithredu fel cyswllt ar gyfer sawl elusen, rhaid iddo fod yn gyfeiriad y gellir ei ddefnyddio ar gyfer pob un ohonynt. Dylai fod yn rhywle lle mae'r post yn cael ei godi'n gyson ac mae'n hawdd ei dderbyn.

Gallwch roi rhifau ffôn a ffôn symudol cyswllt hefyd. Bydd y rhif ffôn cyswllt yn cael ei gofnodi yn y Gofrestr Elusennau ac yn cael ei ddangos hefyd ar gofnod yr elusen yn y Gofrestr ar ein gwefan. Ni fydd y rhif ffôn symudol ar gael i'r cyhoedd ei weld ond gellir ei ddefnyddio i gysylltu â'r elusen.

Os oes unigolyn a enwir gennych ar hyn o bryd fel cyswllt yr elusen, ond byddai'n well gennych ddefnyddio sefydliad, dylech ddefnyddio adran A3b i roi manylion y cyswllt sefydliad newydd.

A3b - Cyswllt sefydliad newydd neu ddiwygiedig

Defnyddiwch yr adran hon i newid manylion sy'n bod, neu i roi manylion am gyswllt sefydliad newydd.

Os ydych yn newid manylion neu'n rhoi gwybod i ni am sefydliad newydd, bydd angen set lawn o fanylion ar gyfer y sefydliad, sy'n cynnwys ei enw, ei gyfeiriad llawn a chod post.

Gallwch roi rhifau ffôn a ffôn symudol cyswllt ar gyfer y sefydliad hefyd. Bydd y rhif ffôn cyswllt yn cael ei gofnodi yn y Gofrestr Elusennau ac yn cael ei ddangos hefyd ar gofnod yr elusen yn y Gofrestr ar ein gwefan. Ni fydd y rhif ffôn symudol ar gael i'r cyhoedd ei weld ond gellir ei ddefnyddio i gysylltu â'r elusen.

Os yw sefydliad yn gyswllt yr elusen ar hyn o bryd, ond byddai'n well gennych ddefnyddio unigolyn a enwir yn lle hynny, dylech ddefnyddio adran A3a i roi manylion am y cyswllt unigolyn newydd.

A4 & A5 - Cyfeiriadau e-bost yr elusen

Bydd yr adrannau hyn yn dangos unrhyw fanylion cyfeiriad e-bost sydd gennym ar gyfer eich elusen. Gall eich elusen restru dau gyfeiriad e-bost:

- cyfeiriad preifat y byddwn yn ei ddefnyddio i gysylltu â'r elusen, er enghraifft wrth gyhoeddi cyfrinair i gyrchu ein gwasanaethau ar-lein neu bostio nodiadau atgoffa; a hefyd
- cyfeiriad cyhoeddus, a gaiff ei gofnodi yn y Gofrestr Elusennau ac sy'n cael ei arddangos ar gofnod yr elusen yn y Gofrestr ar ein gwefan.

Nid oes angen i chi ddarparu dau gyfeiriad gwahanol o reidrwydd oherwydd gellir defnyddio'r un cyfeiriad ar gyfer y ddau ddiben. Os ydych yn bwriadu defnyddio'r un cyfeiriad, dylech ei nodi yn A4 ac A5.

Os hoffech newid neu ddiwygio cyfeiriad e-bost rhagargraffedig, neu roi cyfeiriad e-bost newydd i ni, defnyddiwch y blwch gwyn. Os hoffech ddileu cyfeiriad e-bost rhagargraffedig ac nid ydych yn darparu un newydd, rhowch groes yn y blwch 'Dileu' wrth ymyl y cyfeiriad perthnasol.

Nid oes rhaid i chi roi cyfeiriadau e-bost, ond os ydych mae'n bwysig eich bod yn cadw'r manylion yn gyfoes. Os yw'r cyfeiriadau'n newid unrhyw bryd yn ystod y flwyddyn, dylech roi gwybod i ni. Gallwch wneud hyn drwy ddefnyddio ein gwasanaethau ar-lein ar y wefan neu drwy ysgrifennu at y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol yn y cyfeiriad ar glawr cefn y llyfryn hwn.

A6 - Gwefan yr elusen

Bydd yr adran hon yn dangos unrhyw fanylion cyfeiriad gwefan sydd gennym ar gyfer eich elusen. Bydd y cyfeiriad yn cael ei gofnodi yn y Gofrestr Elusennau a bydd hefyd yn ymddangos ar gofnod eich elusen yn y Gofrestr ar ein gwefan fel cyswllt i wefan eich elusen eich hun.

Os hoffech newid neu ddiwygio cyfeiriad gwefan rhagargraffedig, neu roi manylion cyfeiriad newydd i ni, defnyddiwch y blwch gwyn. Os hoffech ddileu'r cyfeiriad gwefan rhagargraffedig ac nid ydych yn darparu un newydd, rhowch groes yn y blwch 'Dileu' wrth ymyl y cyfeiriad.

A7 - Unigolion sy'n ymddiriedolwyr cyfredol

Defnyddiwch yr adran hon i wirio ac, os oes angen, newid manylion yr ymddiriedolwyr unigol y mae eu henwau wedi'u cofnodi ar hyn o bryd yn y Gofrestr Elusennau.

Ymddiriedolwyr elusen yw'r bobl sydd, o dan delerau'r ddogfen lywodraethol, yn gyfrifol am reoli gweinyddiad yr elusen. Gall fod enwau amrywiol ganddynt. Er enghraifft, yn achos cymdeithas, y pwyllgor gwaith neu'r pwyllgor rheoli yw'r ymddiriedolwyr elusen fel rheol, ac yn achos cwmni elusennol y cyfarwyddwyr yw'r ymddiriedolwyr elusen fel arfer.

Mae angen manylion ymddiriedolwyr sy'n gweithredu adeg cwblhau'r ffurflen ac nid ar ddiwedd blwyddyn ariannol yr elusen o reidrwydd. Nodwch yr ymddiriedolwyr newydd (neu ymddiriedolwyr a fu'n gweithredu am beth amser ond sydd heb eu rhestru) yn adran A8 'Unigolion sy'n ymddiriedolwyr newydd'.

Sylwch os na chawsom set lawn o fanylion ar gyfer ymddiriedolwr yn y gorffennol, mae'n bosibl nad yw ei fanylion wedi cael eu cydnabod, ac ni fyddant wedi'u rhestru. Os yw unrhyw ran o enw neu gyfeiriad ymddiriedolwr yn anghywir neu'n anghyflawn, rhowch y set **lawn** o fanylion eto o dan 'Manylion diwygiedig', yn hytrach na'r wybodaeth sydd wedi newid neu sy'n eisiau yn unig.

Mae set lawn o fanylion yn cynnwys:

- yr holl enwau personol (a elwir hefyd yn enwau cyntaf neu enwau bedydd);
- enw teuluol (a elwir hefyd yn gyfenw);
- dyddiad geni; a
- chyfeiriad cartref llawn a chod post.

Rhaid i ni gael cyfeiriad cartref yr ymddiriedolwr yn hytrach na chyfeiriad gwaith neu gyfeiriad yr elusen er mwyn i'r wybodaeth fod yn ddilys at ddibenion adnabod a gwybodaeth.

Hefyd, byddai'n ddefnyddiol i chi ddarparu rhif ffôn ar gyfer pob ymddiriedolwr rhag ofn y bydd angen i ni gysylltu â nhw. Os dymunwch, gallwch hefyd nodi ôl-ddodiad enw i gofnodi unrhyw gymwysterau neu anrhydeddau yr hoffai'r unigolyn iddynt ymddangos ar ôl ei enw, ee BA, OBE.

Hefyd, gallwch nodi enw o ddewis ar gyfer yr ymddiriedolwr, er enghraifft Vicky Smith yn lle Mrs Victoria Mary Smith. Yna byddwn yn cofnodi'r enw o ddewis yn y Gofrestr Elusennau; fel arall byddwn yn cofnodi manylion yr enw llawn.

Hefyd, gallwch nodi cyfeiriadau e-bost ar gyfer ymddiriedolwyr. Ni fydd y cyfeiriadau hyn yn

cael eu dangos i'r cyhoedd. Gallwn eu defnyddio o bryd i'w gilydd i e-bostio diweddariadau pwysig am waith ymddiriedolwyr. Os nad yw'r ymddiriedolwyr eisiau derbyn y diweddariadau hyn, rhowch groes yn y blwch perthnasol ar dudalen 4 y ffurflen.

Os hoffech ddileu cyfeiriad e-bost rhagargraffedig, ac nid ydych yn darparu un newydd, rhowch groes yn y blwch 'Dim cyfeiriad e-bost gan yr ymddiriedolwr mwyach' o dan fanylion yr ymddiriedolwr hwnnw.

Dylech ddweud wrthym pwy yw cadeirydd yr elusen (os oes un gennych). Rhowch groes yn y blwch 'Mae'r ymddiriedolwr yn gadeirydd yr elusen' o dan yr ymddiriedolwr perthnasol a restrir naill ai yn adran A7 neu A8.

Sylwch oni bai fod goddefeb yn cael ei rhoi, bydd enwau'r ymddiriedolwyr yn ymddangos yn y Gofrestr Elusennau gyhoeddus, y gellir ei gweld ar ein gwefan. Ni fydd cyfeiriadau a manylion personol eraill ymddiriedolwyr ar gael i'r cyhoedd eu gweld. I gael gwybodaeth am oddefebau, ffoniwch y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol ar 0845 3000 218.

Os nad yw unigolyn a restrir yn gweithredu fel ymddiriedolwr mwyach, rhowch groes yn y blwch 'Ddim yn ymddiriedolwr mwyach' o dan eu manylion rhagargraffedig a byddwn yn ei ddileu o'n cofnodion.

A8 - Unigolion sy'n ymddiriedolwyr newydd

Defnyddiwch yr adran hon i roi manylion unigolion sy'n ymddiriedolwyr newydd. Mae hyn yn cynnwys unigolion a fu efallai'n gweithredu fel ymddiriedolwyr am beth amser ond nid yw eu manylion wedi'u hargraffu yn adran A7 ac nid yw eu henwau wedi'u cofnodi yn y Gofrestr Elusennau. Mae angen set lawn o fanylion ar gyfer pob unigolyn gan gynnwys:

- yr holl enwau personol (a elwir hefyd yn enwau cyntaf neu enwau bedydd);
- enw teuluol (a elwir hefyd yn gyfenw);
- dyddiad geni; a
- chyfeiriad cartref llawn a chod post.

Rhaid i ni gael cyfeiriad cartref yr ymddiriedolwr yn hytrach na chyfeiriad gwaith neu gyfeiriad yr elusen er mwyn i'r wybodaeth fod yn ddilys at ddibenion adnabod a gwybodaeth.

Hefyd, byddai'n ddefnyddiol i chi ddarparu rhif ffôn ar gyfer pob ymddiriedolwr rhag ofn y bydd angen i ni gysylltu â nhw. Os dymunwch, gallwch hefyd nodi ôl-ddodiad enw i gofnodi unrhyw gymwysterau neu anrhydeddau yr hoffai'r unigolyn iddynt ymddangos ar ôl ei enw, ee BA, OBE.

Hefyd, gallwch nodi enw o ddewis ar gyfer yr ymddiriedolwr, er enghraifft Vicky Smith yn lle Mrs Victoria Mary Smith. Yna byddwn yn cofnodi'r enw o ddewis yn y Gofrestr Elusennau; fel arall byddwn yn cofnodi manylion yr enw llawn.

Os oes mwy o ymddiriedolwyr newydd gan eich elusen nag y gellir eu nodi yn adran hon y ffurflen, gwnewch gopi o dudalen wag o'r rhan hon ac atodwch y tudalennau ychwanegol hyn y tu mewn i'r ffurflen pan fyddwch yn ei dychwelyd atom.

Sylwch oni bai fod goddefeb yn cael ei rhoi am resymau diogelwch neu resymau eraill, bydd enwau'r ymddiriedolwyr yn ymddangos yn y Gofrestr Elusennau, y gellir ei gweld ar ein gwefan. Ni fydd cyfeiriadau a manylion personol eraill ymddiriedolwyr ar gael i'r cyhoedd eu gweld. I gael gwybodaeth am oddefebau ffoniwch y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol ar 0845 3000 218.

A9 - Ymddiriedolwr corfforedig

Bydd manylion wedi'u hargraffu yn yr adran hon dim ond os gwyddwn fod ymddiriedolwr corfforedig gan yr elusen, ee cyngor plwyf neu Ymddiriedolaeth GIG.

Mae ymddiriedolwr corfforedig yn gorff sy'n endid cyfreithiol ar wahân ac mae wedi cael ei adnabod yn nogfen lywodraethol yr elusen fel ei hymddiriedolwr. Ni ddylid drysu rhwng hwn â sefydliad a nodwyd yn y ddogfen lywodraethol fel corff enwebu sy'n gallu penodi ymddiriedolwyr unigol.

Os nad ydych yn siwr a oes ymddiriedolwr corfforedig gan eich elusen neu beidio, darllenwch eich dogfen lywodraethol. Bydd ymddiriedolwr corfforedig neu ymddiriedolwyr unigol gan y rhan fwyaf o elusennau, ond nid y ddau.

Gwiriwch fanylion yr ymddiriedolwr corfforedig ar y ffurflen. Os ydynt yn anghywir neu'n anghyflawn, neu os yw'r adran hon yn wag ac mae ymddiriedolwr corfforedig gan eich elusen, rhowch y manylion cywir yn llawn o dan adran A9a, 'Ymddiriedolwr corfforedig newydd neu ddiwygiedig' a gweler y nodiadau isod.

A9a - Ymddiriedolwr corfforedig newydd neu ddiwygiedig

Defnyddiwch yr adran hon i newid manylion presennol neu i roi manylion am ymddiriedolwr corfforedig newydd. Os ydych yn newid manylion neu'n rhoi gwybod i ni am ymddiriedolwr corfforedig newydd, bydd angen set lawn o fanylion arnom, sy'n cynnwys:

- enw'r ymddiriedolwr corfforedig; a
- chyfeiriad llawn a chod post.

Hefyd, byddai'n ddefnyddiol i gael rhif ffôn a chyfeiriad e-bost. Sylwch bydd enw'r ymddiriedolwr corfforedig i'w weld ar ein gwefan, ond ni fydd unrhyw gyfeiriad, manylion ffôn neu e-bost ar gael i'r cyhoedd eu gweld.

Os oes gan eich elusen fwy nag un ymddiriedolwr corfforedig, atodwch lythyr esboniadol i'r ffurflen gan nodi enw a chyfeiriad llawn pob ymddiriedolwr corfforedig, neu ewch i'n gwefan a defnyddiwch ein gwasanaethau ar-lein i wirio a newid y manylion.

A10 & A11 - Ardal gweithredu

Gall unrhyw aelod o'r cyhoedd archwilio'r Gofrestr Elusennau, ac mae ar gael ar ein gwefan. Er mwyn galluogi'r cyhoedd, buddiolwyr a noddwyr posibl i chwilio'r Gofrestr a chael hyd i elusennau mewn ardaloedd penodol, gofynnwn i chi ddweud wrthym ble yn union rydych yn gweithredu.

Mae 'ardal gweithredu' yn golygu'r ardal ddaearyddol lle mae'r elusen yn gwario ei chronfeydd elusennol ar ei dibenion elusennol, yn hytrach na lleoliad ei swyddfeydd gweinyddol. Er enghraifft, hyd yn oed os yw elusen sy'n gweithredu cartref plant amddifaid yn Rwmania wedi'i lleoli yn Swydd Hertford, dylid nodi Rwmania fel yr ardal gweithredu.

Os nad oes unrhyw fanylion wedi'u rhagargraffu ar eich ffurflen, dylech nodi yn adran A10a neu A11a (neu'r ddau) yr ardaloedd neu'r gwledydd rydych yn gweithredu ynddynt yn awr.

Mae'n bwysig bod y Gofrestr yn adlewyrchu'n gywir yr ardal(oedd) lle mae'r ymddiriedolwyr wedi penderfynu dewis canolbwyntio eu gwaith am y tro. Gall yr ardal gweithredu newid o flwyddyn i flwyddyn, ond os ydych yn cadw'ch cofnod ar y Gofrestr yn gyfoes rydych yn llai tebygol o dderbyn ceisiadau am gymorth o'r tu allan i'ch ardal o ddewis.

A10 - Ardal gweithredu yng Nghymru a Lloegr

Os yw'ch elusen yn gweithredu yng Nghymru a Lloegr (neu'r ddwy wlad) ac rydym yn cadw'r manylion ar hyn o bryd, byddant wedi'u hargraffu yn adran A10. Os nad yw unrhyw un o'r cofnodion hyn yn gymwys mwyach, dylech roi croes yn y blychau perthnasol i'w dileu.

Os yw'ch elusen yn gweithredu mewn mwy na deg ardal awdurdod lleol yng Nghymru neu Loegr (neu'r ddwy wlad), ond nid yw hyn wedi'i restru yn adran A10, dylech roi croes yn y blwch 'trwy' perthnasol yn adran A10a.

Os yw'ch elusen yn gweithredu trwy'r Deyrnas Unedig, dylech ddewis 'trwy Gymru a Lloegr' yn adran A10a ac ychwanegu cofnodion ar gyfer Gogledd Iwerddon a'r Alban yn adran A11a (os nad ydynt wedi'u rhestru eisoes yn y cofnodion a argraffwyd).

Yn adran A10a gallwch ychwanegu ardaloedd yng Nghymru a Lloegr. Gallwn dderbyn cofnodion newydd ar gyfer ardaloedd awdurdod lleol o'r rhestrau canlynol yn unig.

Gall ardaloedd gweithredu dilys newid. Mae'r ardaloedd a restrir yma ac yn y nodyn ar A10 yn gywir adeg cyhoeddi.

Ardaloedd awdurdodau unedol

Bath and North East Somerset
Blackburn with Darwen
Blackpool
Blaenau Gwent
Bournemouth
Bracknell Forest
Bridgend
Brighton and Hove
Bristol City
Caerphilly
Cardiff
Carmarthenshire
Ceredigion
Conwy
Darlington
Denbighshire
Derby City
East Riding of Yorkshire
Flintshire
Gwynedd
Halton
Hartlepool
Herefordshire
Isle of Anglesey
Isle of Wight
Isles of Scilly
Kingston upon Hull City
Leicester City
Luton
Medway
Merthyr Tydfil
Middlesbrough
Milton Keynes
Monmouthshire
Neath Port Talbot
Newport City
North East Lincolnshire
North Lincolnshire
North Somerset
Nottingham City
Pembrokeshire
Peterborough City
Plymouth City
Poole
Portsmouth City
Powys
Reading
Redcar and Cleveland
Rhondda Cynon Taff
Rutland
Slough
South Gloucestershire
Southampton City
Southend-on-Sea
Stockton-on-Tees
Stoke-on-Trent City
Swansea, City of
Swindon
Telford and Wrekin
Thurrock
Torbay
Torfaen
Vale of Glamorgan
Warrington
West Berkshire
Windsor and Maidenhead
Wokingham
Wrexham
York, City of

Bwrdeistrefi Llundain

Barking and Dagenham
Barnet
Bexley
Brent
Bromley
Camden
City of London
Croydon
Ealing
Enfield
Greenwich
Hackney
Hammersmith and Fulham
Haringey
Harrow
Havering
Hillingdon
Hounslow
Islington
Kensington and Chelsea
Kingston upon Thames
Lambeth
Lewisham
Merton
Newham
Redbridge
Richmond upon Thames
Southwark
Sutton
Tower Hamlets
Waltham Forest
Wandsworth
Westminster City

Ardaloedd metropolitanaidd

Barnsley
Birmingham City
Bolton
Bradford City
Bury
Calderdale
Coventry City
Doncaster
Dudley
Gateshead
Kirklees
Knowsley
Leeds City
Liverpool City
Manchester City
Newcastle upon Tyne City
North Tyneside
Oldham
Rochdale
Rotherham
Salford City
Sandwell
Sefton
Sheffield City
Solihull
South Tyneside
St Helens
Stockport
Sunderland
Tameside
Trafford
Wakefield, City of
Walsall
Wigan
Wirral
Wolverhampton

Siroedd anfetropolitanaidd

Bedfordshire
Buckinghamshire
Cambridgeshire
Cheshire
Cornwall
Cumbria
Derbyshire
Devon
Dorset
Durham
East Sussex
Essex
Gloucestershire
Hampshire

Hertfordshire
Kent
Lancashire
Leicestershire
Lincolnshire
Norfolk
North Yorkshire
Northamptonshire
Northumberland
Nottinghamshire
Oxfordshire
Shropshire
Somerset
Staffordshire
Suffolk
Surrey
Warwickshire
West Sussex
Wiltshire
Worcestershire

A11 - Ardal gweithredu y tu allan i Gymru a Lloegr

Os yw'ch elusen yn gweithredu y tu allan i Gymru a Lloegr ac rydym yn cadw'r manylion ar hyn o bryd, mae'r rhain wedi'u hargraffu yn adran A11. Os nad yw unrhyw un o'r cofnodion hyn yn gymwys mwyach, dylech roi croes yn y blychau perthnasol i'w dileu.

Yn adran A11a, i elusennau sy'n gweithredu y tu allan i Gymru a Lloegr, gallwn dderbyn cofnodion ar gyfer gwledydd o'r rhestr ganlynol.

Affrica

Algeria
Angola
Benin
Botswana
Burkina Faso
Burundi
Cameroon
Central African Republic
Chad
Comoros
Congo, Republic of
Democratic Republic of the Congo
Djibouti
Egypt
Equatorial Guinea
Eritrea
Ethiopia
Gabon
Gambia
Ghana
Guinea
Guinea-Bissau
Ivory Coast
Kenya
Lesotho
Liberia
Libya
Madagascar
Malawi
Mali
Mauritania
Mauritius
Morocco
Mozambique
Namibia
Niger
Nigeria
Rwanda
Sao Tome and Principe
Senegal
Seychelles
Sierra Leone
Somalia
South Africa
Sudan
Swaziland
Tanzania
Togo
Tunisia
Uganda
Zambia
Zimbabwe

Antarctica

Antarctica

Asia

Afghanistan
Armenia
Bahrain
Bangladesh
Bhutan
Brunei
Burma
Cambodia
China
India
Indonesia
Iran
Iraq
Israel
Japan
Jordan
Kazakhstan
Kuwait
Kyrgyzstan
Laos
Lebanon
Malaysia
Maldives
Mongolia
Nepal
North Korea
Occupied Palestinian Territories
Oman
Pakistan
Philippines
Qatar
Saudi Arabia
Singapore
South Korea
Sri Lanka
Syria
Tajikistan
Thailand
Timor-Leste
Turkey
Turkmenistan
United Arab Emirates
Uzbekistan
Vietnam
Yemen

Ewrop

Albania
Andorra
Austria
Azerbaijan
Belarus
Belgium
Bosnia and Herzegovina
Bulgaria
Cape Verde
Croatia
Cyprus
Czech Republic
Denmark
Estonia
Finland
France
Georgia
Germany
Greece
Hungary
Iceland
Italy
Kosovo
Latvia
Liechtenstein
Lithuania
Luxembourg
Macedonia
Malta
Moldova
Monaco
Montenegro
Netherlands
Northern Ireland
Norway
Poland
Portugal
Republic of Ireland
Romania
Russia
San Marino
Scotland
Serbia
Slovakia
Slovenia
Spain
Sweden
Switzerland
Ukraine

Gogledd America

Antigua and Barbuda
Bahamas
Barbados
Belize
Canada
Costa Rica
Cuba
Dominica
Dominican Republic
El Salvador
Grenada
Guatemala
Haiti
Honduras
Jamaica
Mexico
Nicaragua
Panama
St Kitts and Nevis
St Lucia
St Vincent and the Grenadines
Trinidad and Tobago
United States of America

Ynysoedd y De

Australia
Fiji
Kiribati
Marshall Islands
Micronesia
Nauru
New Zealand
Palau
Papua New Guinea
Samoa
Solomon Islands
Tonga
Tuvalu
Vanuatu

De America

Argentina
Bolivia
Brazil
Chile
Colombia
Ecuador
Guyana
Paraguay
Peru
Suriname
Uruguay
Venezuela

Tiriogaethau a dibyniaethau

Mae gan y Deyrnas Unedig a rhai gwledydd eraill diriogaethau a dibyniaethau sydd heb eu cynnwys yn y rhestrau yn A11 uchod, ee Jersey ac Ynysoedd Cayman. Os yw'ch elusen yn gweithredu mewn tiriogaethau neu ddibyniaethau, nodwch yr enwau yn adran A11a a byddwn yn derbyn y cofnodion hyn os ydynt yn ardaloedd cydnabyddedig.

A12 - Gweithgareddau elusennau

Yma dylech roi disgrifiad byr o weithgareddau'ch elusen i ategu'r dosbarthiadau bras a restrwyd yn A14 (Dosbarthu elusennau). Bydd y disgrifiad hwn yn ymddangos yn y Gofrestr Elusennau a bydd yn ychwanegu at yr wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd, rhoddwyr posibl a buddiolwyr. Am resymau technegol ni all eich disgrifiad fod yn fwy na 400 o nodau, gan gynnwys bylchau.

Os ydych yn darparu gwybodaeth gryno a chywir yma, byddwch yn sicrhau bod unrhyw ymholiadau a gewch yn berthnasol. Mae hwn yn gyfle i ddweud wrth roddwyr posibl neu fuddiolwyr yn union beth rydych yn ei wneud, sut rydych yn ei wneud a ble rydych yn gweithredu. Gall fod yn arbennig o ddefnyddiol os teimlwch nad yw'r adrannau ardal gweithredu (A10 ac A11) a dosbarthu elusennau (A14) yn cynnig modd i chi ddisgrifio'r hyn a wnewch yn ddigon manwl.

Er enghraifft, gall elusen gyda dibenion elusennol cyffredinol gael polisi o roi grantiau i bobl sy'n astudio mewn lleoliad arbennig neu bwnc o ddewis. Yn yr un modd, gall elusen sy'n ceisio lleddfu tlodi ddewis darparu ei gwasanaeth drwy roi gwybodaeth, cyngor a chymorth i'r rhai sy'n byw mewn ardal arbennig. Mae'r adran 'Gweithgareddau elusennau' yn cynnig modd i chi ddweud wrth bobl am hyn.

Mae lle yn gyfyngedig, felly nid ydym wedi rhagargraffu unrhyw wybodaeth sydd gennym ar hyn o bryd ar eich gweithgareddau. Os ydych wedi rhoi disgrifiad o'r rhain i ni cyn hyn, gallwch wirio a newid y disgrifiad drwy ddefnyddio ein gwasanaeth ar-lein. Os na allwch gyrchu ein gwasanaeth ar-lein, gallwch roi disgrifiad newydd ar y ffurflen a bydd hwn yn cymryd lle unrhyw fanylion sydd gennym ar hyn o bryd.

A13 - Prif gyfrif banc/cymdeithas adeiladu'r elusen

Yma byddwn yn dangos manylion y prif gyfrif sydd gennym ar gyfer eich elusen ar hyn o bryd. Am resymau diogelwch ni fyddwn yn argraffu'r rhif cyfrif llawn. Os yw'r manylion a ddangosir yn anghywir neu'n wag, rhowch set gyflawn o fanylion cywir o dan 'Manylion diwygiedig'. Mae angen yr wybodaeth ganlynol arnom:

Ar gyfer cyfrif banc:

- enw llawn y banc;
- cod didoli'r banc. Bydd yn ffigur chwe digid a dylech ei nodi fel y mae'n ymddangos, er enghraifft, 12-34-56;
- eich rhif cyfrif banc. Fe'i gwelwch ar lyfr sieciau neu gyfriflenni banc ac fel arfer mae'n ffigur 7-10 digid; ac
- enw'r cyfrif fel y mae'n ymddangos ar y llyfr sieciau, paslyfr neu gyfriflen.

Ar gyfer cymdeithas adeiladu:

- enw llawn y gymdeithas adeiladu;
- rhif rôl neu gyfeirnod. Gall y rhif rôl neu gyfeirnod gynnwys hyd at 18 llythyren a rhif. Os nad ydych yn siŵr a oes rhif rôl neu gyfeirnod gan y cyfrif, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu; ac
- enw'r cyfrif fel y mae'n ymddangos ar y llyfr sieciau, paslyfr neu gyfriflen.

Mae angen manylion eich prif gyfrif yn unig. Ni fydd unrhyw fanylion cyfrif ar gael i'r cyhoedd eu gweld.

A14 - Dosbarthu elusennau

Gofynnwn i chi ddosbarthu'ch elusen drwy ddefnyddio tri phennawd. Mae'r rhain yn disgrifio BETH rydych yn ei wneud, PWY rydych yn ei helpu, a SUT rydych yn gweithredu. Mae hyn yn ei gwneud hi'n haws i roddwyr posibl, buddiolwyr ac eraill i gael hyd i'r elusennau y maen nhw'n chwilio amdanynt ar y Gofrestr Elusennau.

Rydym yn dangos y dosbarthiadau rydych wedi'u dewis cyn hyn drwy roi tic o dan 'Manylion cyfredol' ar ochr chwith y dudalen. Gwiriwch y rhain. Os yw'r manylion yn anghywir neu'n anghyflawn, newidiwch nhw drwy groesi'r blychau 'Dileu' neu 'Ychwanegu' perthnasol wrth ymyl pob dosbarthiad. Mae'r dosbarthiadau yn gategorïau bras. Ni allwn deilwra'r rhain i weddu i elusennau unigol, felly ni allwn dderbyn unrhyw nodiadau mewn llawysgrifen rydych yn eu hychwanegu at yr adran hon. Dylech ddewis o leiaf un categori o dan bob un o'r tri phennawd i ddisgrifio'ch gweithgareddau. Bydd y dosbarthiadau hyn ar gael i'r cyhoedd eu gweld.

NODIADAU

Anfonwch eich ffurflen wedi'i chwblhau i'r:
Comisiwn Elusennau
Blwch SP 1300
Lerpwl
L69 3BF

Ar gyfer pob ymholiad arall cysylltwch â ni yn:
Y Comisiwn Elusennau Uniongyrchol
Blwch SP 1227
Lerpwl
L69 3UG

Ffôn:
0845 3000 218
0845 3000 197 (cyngor Gwasanaethau Ar-lein)

Ffôn testun:
0845 3000 219

E-bost:
enquiries@charitycommission.gsi.gov.uk

Gwefan:
www.charitycommission.gov.uk

WGB08-PINK (V1)
W